

[demorgen.be](https://www.demorgen.be)

Opinie: De fipronilcrisis is symptoom van een falend landbouwbeleid | Fipronilcrisis

Stijn Bruers

5-7 minuten

Met de slogan 'Altijd tijd voor een ei' voerde het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) vorig jaar een promotiecampagne om de consumptie van eieren te stimuleren. De huidige fipronilcrisis in de pluimveeteelt maakt duidelijk dat de komkommertijd een tijd is voor komkommers, niet voor eieren.

Zwakke controles, gebrekkige transparantie en onduidelijke communicatie: we hadden gehoopt dat na de dioxinecrisis in 1999 de overheid wel lessen zou leren uit gesjoemel in de pluimveeteelt. Hoe valt het bijvoorbeeld te rijmen dat aan de ene kant het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) beweert dat er niets aan de hand is, terwijl aan de andere kant pluimveebedrijven op het punt staan drastisch in te grijpen door hun stallen te ruimen, wat neerkomt op het doden van duizenden legkippen? Maar de kritiek op de overheid zou nog veel dieper moeten gaan. De fipronilcrisis is slechts een symptoom van een falend voedsel- en landbouwbeleid.

Share

Eieren hebben op vlak van klimaatverandering, vermesting, waterverbruik en landgebruik een impact drie keer hoger dan

plantaardige eiwitbronnen en bijna tien keer hoger dan groenten en fruit

Legkippen in de pluimveeteelt krijgen vaak last van bloedluis. Hoewel de farmaceutische sector al meerdere middelen tegen bloedluis op de markt heeft gebracht, ontwikkelt de bloedluis telkens resistentie tegen die insecticiden. Dan wordt de verleiding groot om het verboden middel fipronil in te zetten, temeer omdat er in België nauwelijks controle is op dit insectengif in onze voeding. Maar er dreigt vanuit de veeteelt nog een groter gevaar voor de volksgezondheid. Net zoals bloedluizen resistentie ontwikkelen tegen insecticiden, zo ontwikkelen gevaarlijke bacteriën resistentie tegen antibiotica die massaal gebruikt worden in de veeteelt. Volgens sommige schattingen zou in de toekomst door de veeteelt per jaar 1 op 20.000 mensen sterven als gevolg van antibioticaresistente bacteriën. En dan hebben we nog de risico's van de nieuwe vogelgriepvirussen die via het pluimvee mensen zouden kunnen besmetten.

Naast de volksgezondheidsrisico's is er nog een impact op het milieu en het dierenwelzijn. Eieren hebben op vlak van klimaatverandering, vermesting, waterverbruik en landgebruik een impact drie keer hoger dan plantaardige eiwitbronnen en bijna tien keer hoger dan groenten en fruit. De productie van één eitje gaat gepaard met meer dan een dag dierenleed dat we onze katten of honden nooit zouden toewensen. Kijk maar naar recente undercoverbeelden van Belgische kuikenbroederijen. Legkippen (vaak ook scharrelkippen) worden geslacht zodra de eierproductie daalt. Die legkippen worden vervangen, maar uit de helft van de eitjes komen haantjes die geen eieren leggen en dus economisch waardeloos zijn. Hun lot: vergassing of versnippering.

Zo worden voor een kilogram eieren wel drie keer meer dieren gedood dan voor een kilogram varkensvlees, een cijfer waar zelfs vegetariërs van schrikken. En dan tellen we de honderdduizenden legkippen die door de fipronilcrisis geruimd worden er nog niet bij. Onze consumptie van eieren komt meer en meer in conflict met onze toenemende morele gevoeligheid voor dierenwelzijn.

Niet toekomstgericht

Zo zien we het echte falen van de overheid. In plaats van geld te geven voor reclame voor eieren, zou de overheid beter de consumptie van gezonder fruit en groenten stimuleren. Een echte komkommertijd in plaats van 'Altijd tijd voor een ei'. Het huidige overheidsbeleid is niet toekomstgericht. In de VS duiken veel nieuwe start-upbedrijven op die diervrije alternatieven ontwikkelen voor dierlijke producten. Tot de meest winstgevende start-ups in de voedseltechnologiesector behoort een bedrijf dat milieuvriendelijkere diervrije producten produceert zoals plantaardige mayonaise zonder ei en omelet zonder kip, gemaakt op basis van peulvruchten. Chefkoks proeven nauwelijks nog het verschil met een kippeneiomelet. Die bedrijven worden kostenefficiënter dan de pluimveebedrijven en hebben geen last van bloedluis en vogelgriep. Kan de veeteelt daar tegenop?

Share

Onze consumptie van eieren komt meer en meer in conflict met onze toenemende morele gevoeligheid voor dierenwelzijn

De overheid kan beter op de toekomst voorbereid zijn door subsidies te geven om pluimveebedrijven in nood te helpen overschakelen naar de productie van diervrije, plantaardige

alternatieven. Dat is beter dan de huidige subsidies om de onduurzame veeteelt te ondersteunen.

En wat kan de consument doen in deze komkommertijd met stijgende eierprijzen? Meer groenten eten, en vooral eens nieuwe recepten zonder ei proberen. Denk aan een gebak of dessert met ei – pannenkoeken of chocomousse? – en je vindt op internet talrijke diervrije, veganistische varianten.

